

MEMO

Aan	Peter Den Oudsten
Van	5.1.2e
Afdeling	CS
CC	
Datum	17 november 2014
Onderwerp	aardbevingen

De hiervoor genoemde "gewijzigde inzichten" hebben ertoe geleid dat de Minister EZ begin 2013 aan NAM heeft verzocht het Winningsplan te herzien. NAM heeft bij brief van 29 november 2013 een gewijzigd Winningsplan Groningenveld bij de Minister EZ ingediend. In haar begeleidende brief erkent NAM o.a. dat de onderzoeksresultaten hebben laten zien dat het aardbevingsrisico na verloop van tijd waarschijnlijk zal toenemen, zelfs met in acht name van het afnemend productieniveau waartoe (door de Minister EZ) was besloten. In het gewijzigde Winningsplan (paragraaf C4.3.1) erkent NAM dat op termijn bevingen mogelijk zijn met een magnitude waarbij gebouwen zwaar beschadigd zouden kunnen raken of zelfs zouden kunnen instorten, indien deze gebouwen niet verstevigd zouden worden. Daarbij kunnen volgens NAM slachtoffers niet volledig uitgesloten worden. Bij de te nemen maatregelen om gebouwen preventief te verstevigen, hebben gebouwen die vitaal zijn voor het verlenen van hulp in geval van een beving, zoals ziekenhuizen, en gebouwen waarbij de gevolgen potentieel groter zijn dan gemiddeld, zoals scholen, de hoogste prioriteit.

Uit het Winningsplan van NAM kan voorts worden opgemaakt dat voor NAM het doel van de preventieve maatregelen het uitbannen van de mogelijkheid van letselschade is. Dat is ook de conclusie van de Technische commissie bodembeweging in haar Interim-advies van 17 december 2013.

Niet alleen NAM en de Minister EZ hebben zich laten adviseren, maar ook de Provincie Groningen. Door de Provincie Groningen is eind mei 2013 de Commissie Duurzame Toekomst Noord-Oost Groningen, oftewel de Commissie Meijer, opgericht. Aan de Commissie Meijer is specifiek verzocht om aan te geven welke maatregelen de leefbaarheid en het imago van de Provincie Groningen duurzaam kunnen herstellen. In haar advies van 1 november 2013 heeft de Commissie Meijer gepleit voor een uitgebreid programma van maatregelen, waaronder de maatregel "aardbevingbestendig maken van alle panden in het gebied". De Commissie heeft voorgesteld om bij het aardbevingbestendig maken van panden uit te gaan van een aardbeving met de kracht van 5 op de schaal van Richter. Voorts heeft de Commissie aangegeven dat, wanneer eigenaren in het aardbevingsgebied bij uitbreiding of nieuwbouw aantoonbare meerkosten hebben vanwege aardbevingbestendig bouwen, deze meerkosten moeten worden vergoed.

Op 17 januari 2014 heeft het Kabinet besloten voor schadeherstel en schadepreventie van huizen, gebouwen en infrastructuur in het betrokken gebied 850 miljoen euro beschikbaar te stellen. Daarnaast is op 17 januari 2014 het bestuurlijk akkoord "Vertrouwen op Herstel en Herstel van Vertrouwen" tussen het Kabinet, de Provincie en 9 gemeenten in het gebied gesloten. In dit bestuurlijk akkoord melden deze partijen dat zij met NAM op hoofdlijnen overeenstemming hebben bereikt over een programma dat onder andere ziet op het vergroten van de veiligheid en het preventief versterken van huizen en gebouwen. Het bestuurlijk akkoord stelt voorts dat collectieve voorzieningen (bijvoorbeeld scholen) en kritieke gebouwen bij incidenten (ziekenhuizen) daarbij een hogere prioriteit hebben.

Bij brief van 17 januari 2014 heeft de NAM aan de Minister EZ laten weten dat NAM haar bijdrage zoals in het bestuurlijk akkoord beschreven zal uitvoeren en financieren.

In de toelichting op het Kabinetsbesluit van 17 januari 2014 aan de Tweede Kamer bevestigt de Minister EZ dat opdracht is verstrekt aan het Nederlands Normalisatie Instituut (verder: NEN) voor het opstellen van nieuwe bouwnormen voor zowel nieuwbouw als versterking van bestaande gebouwen. Er bestaan immers in Nederland geen bouwnormen voor gebieden met het type aardbeving als in Groningen, aldus de Minister EZ. Deze nieuwe bouwnorm zal als Nationale Bijlage bij de Eurocode 8 worden opgenomen. Omdat daarvoor een periode van 3 jaar is uitgetrokken, heeft de Minister EZ besloten dat er vooruitlopend daarop een Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) zal worden opgesteld, met voorlopige basiseisen ten aanzien van o.a. de wijze van ontwerpen en/of toetsen van nieuwe gebouwen of verbouw en voor de beoordeling van bestaande gebouwen. Deze NPR was destijds voorzien kort na de zomer 2014, doch wordt naar het zich thans laat aanzien niet eerder dan in 2015 verwacht.

In een debat met de Tweede Kamer op 5 februari 2014 heeft de Minister EZ toegezegd dat er voorafgaand aan de NPR een "Interim advies aardbevingbestendig bouwen" van NEN zou komen ter voorkoming van het stilvallen (!) van nieuwe bouwprojecten. 7

Dit Interim-advies ("Voorlopige ontwerppuntgangspunten voor nieuwbouw en verbouw onder aardbevingsbelasting ten gevolge van de gaswinning in het Groningerveld") is verschenen op 15 mei 2014.

Op 30 september 2014 heeft zich een aardbeving onder Ten Boer voorgedaan, welke tot in de stad Groningen voelbaar was en schade heeft veroorzaakt. Naar aanleiding van deze aardbeving heeft de Commissaris van de Koning in de Provincie Groningen op 25 oktober 2014 medegedeeld dat het oorspronkelijk door de Staat ter beschikking gestelde bedrag niet meer toereikend is om de schade te dekken. De Minister EZ heeft vervolgens op 25 oktober 2014 als volgt gereageerd:

"De Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) vergoedt alle schade die door aardbevingen in Groningen ontstaat. Er is geen limiet voor de afhandeling van die schade."